

Pressmeddelande 27.5.2021

Med teknologins hjälp mot mobbning

Ingen får utsättas för mobbning på skolgården, och inte någon annanstans heller. Varenda skolelev har rätt till en trygg skolmiljö. På skolgården är det rastvakternas uppgift att se till att barnen kan leka i trygghet. Men eleverna har själva en viktig roll i att se till att rasten är en trevlig stund för alla.

Tryck på knappen och ta hand om en kompis

Välkky trygghetsstolpe är en stolpe i klara färger som installeras på skolgården. Idén bakom Välkky trygghetsstolpe är att en skolelev kan trycka på en knapp för att alarmera rastvakten till hjälp. När knappen trycks in börjar en lampa blinka och en signal går till rastvaktens personsökare. Rastvakten kan alltså omedelbart bege sig till platsen för att lösa problemet. Välkky trygghetsstolpe sänker tröskeln för att ingripa vid mobbning och uppmuntrar eleverna att ta hand om varandra.

Pilotprojekt på Törnävän koulu i Seinäjoki

Den första Välkky trygghetsstolpen installerades i december 2020 på skolgården vid Törnävän koulu. Under pilotprojektet (16.12.2020–1.4.2021) testade man apparaturens funktion och undersökte om Välkky trygghetsstolpe hade en minskade effekt på mobbningen. Efter avslutat försök fick elever och lärare svara på en enkät. Varje respondent uppmuntrades att självständigt fylla i blanketten; vid behov fick barnen hjälp. Eleverna som deltog i pilotförsöket gick i årskurserna 1–4.

“Undersökningen om skolmobbning visar att attityderna bland elever i klasserna 1–2 kan påverkas så att mobbningsrollerna inte börjar påverka beteendet.” –
Forskningsdoktor, Niina Mäntylä, Vasa universitet

Fjorton lärare och 142 elever besvarade enkäten

Pekka Räsänen är professor i ekonomisk sociologi vid Åbo universitet. Han har analyserat resultaten av frågeundersökningen och säger i sitt sammandrag bland annat att “Välkky trygghetsstolpe som teknologisk lösning är sådan att den smidigt kan inlemmas i trygghetsrutinerna på olika skolor. Internationell forskning om trygghet i olika läroinrättningar har visat att enkla teknologiska eller rutinrelaterade lösningar är det som fungerar bäst”, sammanfattar Räsänen i sin analys.

“I arbetet mot skolmobbning behövs framför allt två saker: fungerande rutiner och resurser. På många håll i Finland har samarbetet varit gott, bland annat mellan olika myndigheter och tredje sektorns aktörer. När fungerande metoder för att ingripa mot mobbning hittas måste information om dessa metoder spridas överallt.” –
undervisningsminister Li Andersson 25.9.2020

Mer trygghetskänsla i rastens lekar

Frågeundersökningen påvisade att tröskeln för att anmäla om mobbning har sjunkit och att stolpen på skolgården upplevs som ett trevligt inslag. Respondenterna berättade att stolpen leder dem till att fästa mer uppmärksamhet vid trygghet. Över 80 % av respondenterna har sagt att Välkky trygghetsstolpe ökade känslan av trygghet i rastens lekar. Under pilotprojektet trycktes knappen på Välkky trygghetsstolpe in 53 gånger; nedbrutet till enstaka händelser blev det 17 alarm som krävde åtgärder.

Seinäjäki stad tillämpar för närvarande arbetssättet "Yhdessä yhteistyöllä" (sv. tillsammans i samarbete) som ingår i skolornas plan för att skydda elever mot våld, mobbning och trakasserier. Larmen via Välkky trygghetsstolpe hanterades ändå snabbt på Törnävän koulu och behövde aldrig behandlas av "Yhdessä yhteistyöllä"-teamen. "Till vardags fungerar stolpen ändå som ett trafikmärke: Kom ihåg! Mobba inte en kompis, utan: Morjens! Morjens! är en bra försonande gest som bygger vårt gemensamma goda," summerar rektor Kimmo Rantanen vid Törnävän koulu.

"Det känns tryggare än förut. Nu får man lättare hjälp på rasten mot sånt som mobbning eller diskriminering." – Elev, Törnävän koulu

"Systemet fungerar bra. Eleverna använder stolpen närmast för att anmäla om konflikter under rasten och det är lättare att gripa in." – Lärare, Törnävän koulu

"Först griper läraren in vid mobbning men vi har också en grupp som behandlar mobbningsfall om de inte annars går att få bukt med. Vårdnadshavaren tas med i ett visst skede. Vi anser att mobbningen faktiskt har upphört." – Kimmo Rantanen, rektor, Törnävän koulu.

Välkky trygghetsstolpe har väckt intresse i andra skolor. Också privatpersoner har inspirerats att skaffa trygghetsstolpar till sina barns skolgårdar för att skapa trygghet och glädje. Helsingfors stadsfullmäktige behandlar som bäst en fullmäktigemotion (Alviina Alametsä, Grön) om installation av trygghetsstolpar på skolgårdarna vid stadens skolor för att säkra trygga skoldagar.

Mer information painanappia.fi